

กลยุทธ์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตาม
อุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย

Strategies for Activities Development of Primary School Learners in Promoting Good
Citizenship According to the Security Ideology and Security Policy Promote Good
Citizenship within Southern-Border Provinces of Thailand

ปราณี จันทร์ดี และทวีวัฒน์ ปิตยานนท์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (2) พฤติกรรมการเป็นพลเมืองดีตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (3) กำหนดกลยุทธ์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีของนักเรียน และ (4) ประเมินกลยุทธ์การจัดกิจกรรมพัฒนาเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีของนักเรียน โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร และครู โรงเรียนประถมศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้จำนวน 830 ตัวอย่าง จากจำนวนโรงเรียน 1,011 โรงเรียนโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ นำข้อมูลที่ได้มาพัฒนากำหนดกลยุทธ์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี แล้วนำกลยุทธ์ที่ได้ไปทำการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และการนำไปใช้ประโยชน์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 12 คน ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพการจัดกิจกรรมผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง (2) พฤติกรรมการเป็นพลเมืองดีของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (3) ปัจจัยกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสามารถทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองดีของนักเรียนในภาพรวมได้ (4) การประเมินกลยุทธ์ในประเด็นของความเหมาะสมความเป็นไปได้ความถูกต้องและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงโดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 12 คนโดยคะแนนรวมเฉลี่ยทั้งสี่ด้านเท่ากับ 9.23 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 7.3 คะแนนการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิมีความสอดคล้องกัน ($W=0.716$) และมีความน่าเชื่อถือได้เท่ากับ 0.914 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์มาตรฐานคือ 0.90

คำสำคัญ: กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน, ความเป็นพลเมืองดี, อุดมการณ์และนโยบายความมั่นคง, จังหวัดชายแดนภาคใต้, กลยุทธ์การจัดกิจกรรม, การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

Abstract

This research aimed to study the development of activities that would produce patterns of behavior promoting good citizenship .It also wanted to evaluate strategies leading to activity development to achieve this goal. The sample population included school directors, Primary School teachers, comprising 8230 people from 1,011

schools. Questionnaires were used and also mean standard deviation and multiple regression. Afterwards, the data was used to develop a strategy of activities development for primary children, to promote good citizenship. The strategy was submitted for group discussion by 12 experts. Results were as follows: (1) the activities development of primary children was generally at a high level. (2) Pupil behavior focusing upon good citizenship was at a moderate level. (3) Factors governing activities can generally predict the behavior of a good citizen. (4) The assessment of the manual by the 12 experts showed ($\bar{X}_x = 9.32$) points out of 10.00 for suitability, possibility, accuracy and applicability, which was higher than that of the set 9.90 points. The results of the experts' assessments were concordant ($w = 0.716$ at $\alpha = 0.01$) and reliable ($\alpha = 0.0914$) which were higher than the standard criteria for decision-making of 0.900

Keywords: activities development, behavior of students, good citizenship, security ideology, security policy, security policy Southern-Border Provinces

ความนำ

ความเจริญทางวัตถุและเทคโนโลยี เป็นสาเหตุให้วิถีชีวิตของคนไทยเปลี่ยนไป คนไทยขาดจิตสำนึกในการพัฒนาคนให้มีจิตสาธารณะ ขาดจิตสำนึกที่จะเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนร่วม แม้มีวิชาหน้าที่พลเมือง ให้นักเรียนทุกคนเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นเพียงสาระหนึ่งในวิชาวิชาสังคมศึกษาเท่านั้น ความสำคัญไม่มีผลต่อการเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย ทำให้นักเรียน ครูผู้สอน ผู้บริหาร ไม่เห็นความสำคัญเท่าที่ควรที่จะพัฒนาสื่อวิธีการสอนให้เหมาะสมกับยุคสมัย วิชาหน้าที่พลเมืองกลายเป็นวิชาที่ไม่น่าสนใจ จึงทำให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่สามารถสร้างเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่ดีของสังคมไทยได้ (คณะอนุกรรมการกนป.ด้านพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองดี, 2553, หน้า 2) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสาระวิชาการเรียนรู้หน้าที่พลเมืองในปัจจุบัน เน้นความรู้และวิธีการสอนแบบบรรยาย ทั้งที่ความเป็นพลเมือง คือการพัฒนาตนเองของผู้เรียน ไปสู่การเคารพตนเอง เคารพผู้อื่น เคารพกฎกติกาของสังคม มีความรับผิดชอบต่อสังคม การจัดการ

เรียนการสอนให้นักเรียนมีคุณลักษณะตามที่กล่าวมา ต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่เน้นทักษะกระบวนการคิด การฝึกปฏิบัติ เป็นการเรียนรู้กระบวนการกลุ่ม ให้นักเรียนมีโอกาสดำเนินกิจกรรมอย่างลึกซึ้ง เพื่อเกิดความรู้สึกผูกพันฉันมิตรเมื่อเข้าไปสัมผัสชีวิตจริงในชุมชนในสังคม (คณะอนุกรรมการกนป. ด้านพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองดี, 2553, หน้า 2)

นอกจากนี้ประเทศไทยกำลังเผชิญวิกฤตปัญหาสังคมด้านเด็กและเยาวชนเป็นอย่างมากเกิดภาวะเด็กกลุ่มเสี่ยงเด็กด้อยโอกาสเยาวชนผู้กระทำผิดการตั้งครรภ์ในวัยอันไม่สมควรการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาค่านิยมต่างชาติติดสารเสพติดการใช้เวลาส่วนใหญ่กับเทคโนโลยีและอื่น ๆ ในปีพ.ศ. 2554 สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพเยาวชนได้พบเด็กกลุ่มเสี่ยงเด็กด้อยโอกาสเด็กถูกพลักออกเด็กต้องลอยในสังคมไทยถึง 5 ล้านคน (สมพงษ์ จิตระดับ และคณะ, 2556, หน้า 1) ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เป็นสาเหตุทำให้การเรียนรู้เพื่อการเป็นพลเมืองไม่ประสบความสำเร็จ โดยในอดีตอาจเนื่องมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้คือ (1) การเรียนรู้

เพื่อการเป็นพลเมืองมีความเสี่ยงสูงและได้รับ
ผลตอบแทนต่ำ (2) การเรียนรู้เพื่อการเป็นพลเมืองเป็น
วิชาที่ไม่ได้รับความนิยมในโรงเรียนและครูผู้สอนมี
ความเสี่ยงสูงเพราะอาจถูกกล่าวหาว่ามีความลำเอียงหรือ
กระด้างกระเดื่องต่อรัฐ (3) ขาดแคลนทรัพยากรและ
ครูผู้สอนและ (4) ไม่มีนิยามศัพท์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับ
การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองหรือการเรียนรู้เพื่อเป็น
พลเมือง (ศักดิ์ชัย นิรัญทวิ, 2548, หน้า 18)

ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความ
หลากหลายทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะทางด้านศาสนา
เนื่องจากอดีตสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เคยเป็น
เมืองที่มีความเจริญทางการค้าและเป็นเมืองท่าที่มี
ชื่อเสียง มีพ่อค้าจากซีกโลกตะวันตกและซีกโลก
ตะวันออกจำนวนมากเข้ามาเป็นเวลานาน ส่งผลทำให้
เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรมระหว่างกลุ่มชน
พื้นเมืองและกลุ่มชนภายนอก บริเวณนี้จึงมีความ
หลากหลายทั้งทางด้านชาติพันธุ์และวัฒนธรรมแบ่งออก
ได้เป็น วัฒนธรรมศาสนาพุทธ วัฒนธรรมศาสนา
พราหมณ์ – ฮินดู วัฒนธรรมอิสลามและวัฒนธรรมจีนใน
ขณะที่สภาวะการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมสามจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ปัจจุบัน จุดเริ่มต้นเหตุการณ์ พ.ศ. 2547
หลังจากยุบ สอ.บด. และ พตท.43 เหตุการณ์ได้เกิดขึ้น
ท่ามกลางความสูญเสีย ทุกคนอาศัยอยู่ในสามจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ไม่ว่าฐานะ ตำแหน่งใด จะเป็น
ฝ่ายรัฐบาล ข้าราชการพลเรือน ตำรวจ ทหาร อาสาสมัคร
ประจำหมู่บ้าน ครู พระสงฆ์ ผู้นำศาสนา ชาวบ้าน ถูกทำ
ร้าย ฆ่ารายวัน ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ด้าน
ต่าง ๆ เช่น ด้านชีวิต ด้านอาชีพ ด้านทรัพย์สิน ด้านจิตใจ
และการประกอบศาสนกิจ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่าง
เพื่อนร่วมชุมชนต่างศาสนา วัฒนธรรม ที่อยู่ร่วมกันมา
เป็นเวลาร่วมร้อยปี มีความหวาดระแวง ไม่ไว้วางใจ จาก
ผลกระทบเกิดขึ้นทั้งสองฝ่าย นำไปสู่ฐานของความคิด
ขัดแย้งกัน ชาวพุทธถูกดึงเข้าไปร่วมอยู่กับรัฐบาลในฐานะ
เป็นคนไทยพุทธ ชาวมุสลิม ถูกดึงเข้าไปร่วมอยู่กับผู้ก่อ

ความไม่สงบ โดยทั้งสองฝ่ายต่างไม่รู้ว่าใครเป็นใครใน
พื้นที่ ต่างเป็นผู้ถูกกระทำ (ประสิทธิ์ รัตนมณี และคณะ,
2550)

ปัญหาดังกล่าวข้างต้นส่งผลกระทบต่อ
พัฒนาความเป็นพลเมืองที่ดีของเด็กและเยาวชนทั้ง
ทางตรงและทางอ้อม กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการ
ขับเคลื่อนปฏิรูปการศึกษาที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์และ
วิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่อย่างทั่วถึงและครอบคลุม
กลุ่ม เป้าหมายอย่างมีคุณภาพ โดยกำหนดประเด็น
ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา 5 ยุทธศาสตร์ ในระหว่าง ปี
พ.ศ. 2556-2559 ดังนี้ (1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา (2) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการศึกษาเพื่อสร้าง
อาชีพการมีงานทำ (3) ยุทธศาสตร์ การเพิ่มโอกาสทาง
การศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (4) ยุทธศาสตร์ การ
จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ (5) ยุทธศาสตร์
การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา โดยในยุทธศาสตร์ที่
4 ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความเข้าใจ สนับสนุน
และพัฒนาด้านศาสนศึกษาที่เท่าเทียม สร้างความเข้าใจ
ในนโยบายสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปลุกฝัง
อุดมการณ์ความเป็นชาติไทย ส่งเสริมการใช้ภาษาไทย
เพื่อการสื่อสาร สร้างความเข้าใจในประวัติศาสตร์ชาติ
พันธุ์ และหลักศาสนาที่ถูกต้องตามแนวทางสันติวิธี ซึ่ง
ผู้วิจัยเห็นว่ายุทธศาสตร์นี้มีความสอดคล้องกับสภาพ
พื้นที่และสามารถปลุกฝังให้กับเด็กและเยาวชนได้ตั้งแต่
ระดับประถมศึกษา โดยเมื่อเด็กเจริญเติบโตขึ้นจะ
สามารถเข้าใจ และอยู่ร่วมกันได้ในสังคมแบบพหุ
วัฒนธรรม ลดความขัดแย้ง นอกจากนั้นกลยุทธ์นี้ผู้วิจัย
มองว่าน่าจะสามารถบูรณาการเข้ากับกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียนได้ เพราะกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนถูกออกแบบมา
เพื่อให้เกิดการ บูรณาการองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
ส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระให้มีความกว้างขวาง
ลึกซึ้งยิ่งขึ้น อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ค้นพบและใช้ศักยภาพที่มี
ในตนเองอย่างเต็มที่ เลือก ตัดสินใจ ได้อย่างมีเหตุผล
เหมาะสมกับตนเอง สามารถวางแผนชีวิตได้อย่างมี

คุณภาพ เน้นการเสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทาง อารมณ์ ศิลธรรม และจริยธรรม กิจกรรมพัฒนาทักษะ ชีวิต กิจกรรมสร้างเสริมประสิทธิภาพทางการเรียน เป็นต้น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้นจึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้ทักษะจากการเรียนรู้และ ประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาตนเอง เพื่อเป็นคนดีมีคุณธรรมจริยธรรมมีวินัยและมีจิตสำนึก สาธารณะที่ดีงามเป็นคนมีปัญญาในการใช้ทักษะชีวิต การคิดการสื่อสารการแก้ปัญหาและการใช้เทคโนโลยี และเป็นคนมีความสุขในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 2)

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนระดับ ประถมศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย มีส่วนสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาเป็นการ สร้างเยาวชนรุ่นใหม่ ให้เป็นพลเมืองดีของชาติ ซึ่ง การศึกษากลยุทธ์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับ ประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตาม อุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงของจังหวัดชายแดน ภาคใต้โดยผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นเครื่องมือเตรียม ทรัพยากรบุคคลในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ก้าวสู่ ความเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก อย่างสมศักดิ์ศรีในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ระดับประถมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของ ประเทศไทยที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมความเป็นพลเมืองดีตาม อุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดน ภาคใต้ของประเทศไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา
3. เพื่อกำหนดกลยุทธ์การจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนระดับประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง

ดีตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัด ชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย

4. เพื่อประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสำเร็จและการนำไปใช้ประโยชน์ของกลยุทธ์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษาเพื่อส่งเสริม ความเป็นพลเมืองดีตามอุดมการณ์และนโยบายความ มั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยที่ กำหนดขึ้น

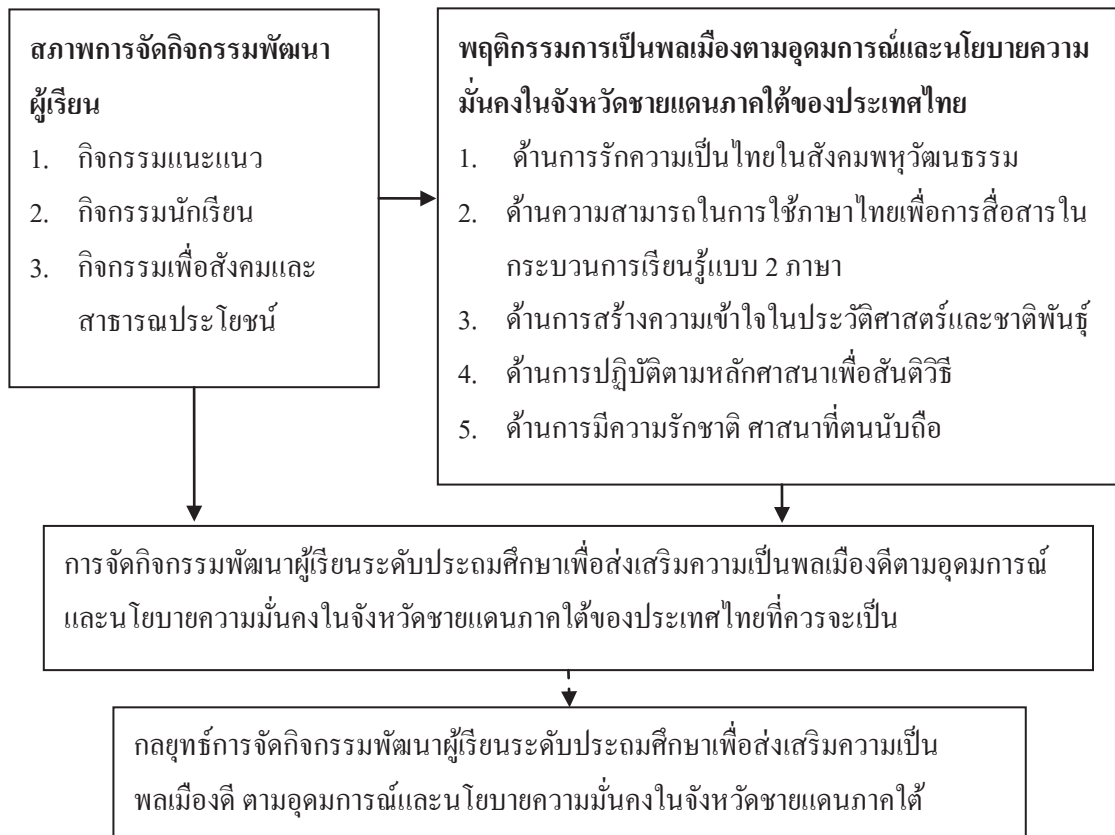
กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยไว้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเป็น พลเมืองดี ผู้วิจัยใช้หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ลักษณะ ดังนี้ (1) กิจกรรม เน้นแนว (2) กิจกรรมนักเรียน (3) กิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 2-4)

2. ในส่วนของความเป็นพลเมืองดี ผู้วิจัยใช้ อ้างอิงจากยุทธศาสตร์การดำเนินการจัดการศึกษาตาม แผนพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัด ชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2556-2559) โดยเน้นไปที่ ยุทธศาสตร์ที่ 4 ว่าด้วยเรื่องของการจัดการศึกษาเพื่อ เสริมสร้างความเข้าใจ ซึ่งผู้วิจัยสังเคราะห์เป็นตัวแปร 5 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านการรักความเป็นไทยใน สังคมพหุวัฒนธรรม (2) ด้านความสามารถในการใช้ ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในกระบวนการเรียนรู้แบบ 2 ภาษา (3) ด้านการสร้าง ความเข้าใจในประวัติศาสตร์และ ชาติพันธุ์ (4) ด้านการปฏิบัติตามหลักศาสนาเพื่อสันติวิธี และ (5) ด้านการมีความรักชาติ ศาสนาที่ตนนับถือ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555, หน้า 11)

3. ในประเด็นการกำหนดกลยุทธ์การจัด กิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี ประกอบด้วย (1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (2) การจัดทำกลยุทธ์ (3)



ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการตามขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ระเบียบวิธี ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยแบ่งออกเป็น สามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นการศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการจัดการศึกษาระดับพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และศึกษาพฤติกรรมที่เป็นผลเมืองดีของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยหรือตามแผนพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ.2556-2559) ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ค้นคว้าทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นแนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นผลเมืองดี แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนกลยุทธ์ และแนวคิดเกี่ยวกับบริบทของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยทำการศึกษาจากเอกสารตำรา งานวิจัยต่าง ๆ

2. ดำเนินการเกี่ยวกับเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ การสร้างแบบสอบถาม โดยเริ่มตั้งแต่เตรียมการออกแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษาในบริบทการจัดการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ที่เป็นอย่างในปัจจุบัน ทั้ง 3 กิจกรรม และศึกษาพฤติกรรม

การเป็นพลเมืองดีของนักเรียนตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้หรือตามแผนพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2556-2559) โดยนำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการสร้างกลยุทธ์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยโดยนำผลที่ได้จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผนวกกับแนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแนวคิดความเป็นพลเมืองดีตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคง รวมทั้งวิธีการสร้างกลยุทธ์ ทั้ง 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดเป้าประสงค์ การกิจ และจุดประสงค์ และการกำหนดกลยุทธ์ รวมทั้งข้อเสนอแนะข้อสังเกตของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจากการประชุมสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินกลยุทธ์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยที่สร้างขึ้นไปจัดประชุมสนทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 12 คน เพื่อหาฉันทมติของร่างกลยุทธ์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ในด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ด้านความถูกต้อง และด้านการนำไปใช้ประโยชน์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน

พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 1,011 โรงเรียน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาค่าเฉลี่ยของประชากร ณ ระดับความเชื่อมั่น 99 เปอร์เซ็นต์ เมื่อยอมให้ความคลาดเคลื่อนของการประมาณสัดส่วนเกิดขึ้นได้ $\pm 10\%$ ของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ศิริชัย กาญจนวสี, ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์, ดิเรก ศรีสุโข, 2551, หน้า 150) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 286 โรงเรียน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน โดยกำหนดผู้บริหารโรงเรียนละ 1 คน และข้าราชการครูโรงเรียนละ 2 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 858 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

- (1) แบบสอบถามวัดสภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและพฤติกรรมการเป็นพลเมืองดีตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย (2) แบบสอบถามประเมินกลยุทธ์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็นสองส่วน ดังนี้ (1) แบบสอบถาม ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์เสริมด้วยการโทรศัพท์ขอความอนุเคราะห์อีกทางหนึ่ง โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 830 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.74 ซึ่งได้เก็บข้อมูลเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2557-30 สิงหาคม 2557 (2) แบบสอบถามวัดประเมินกลยุทธ์ ใช้วิธีการสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 12 คน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลประกอบด้วย ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ การทดสอบความสอดคล้อง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปเป็น 4 ส่วน เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1. สภาพการจัดกิจกรรมผู้เรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของตัวแปรรวมทั้ง 3 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง
2. พฤติกรรมการเป็นพลเมืองดีของนักเรียนตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ของตัวแปรรวมทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง
3. การสร้างกลยุทธ์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยโดยนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ในส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 เป็นพื้นฐานในการจัดทำพร้อมกับการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แนวคิดความเป็นพลเมืองดีตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคง รวมทั้งวิธีการสร้างกลยุทธ์ ทั้ง 4 ขั้นตอนได้แก่ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดเป้าประสงค์ ภารกิจ และจุดประสงค์ และการกำหนดกลยุทธ์ รวมทั้งข้อเสนอแนะข้อสังเกตของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจากการประชุมสนทนากลุ่ม
4. ผลการประเมินกลยุทธ์การจัดกิจกรรมผู้เรียนระดับประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยในประเด็นของความ

เหมาะสมความเป็นไปได้ความถูกต้องและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทั้ง จำนวน 12 คนได้ให้คะแนนในประเด็นต่าง ๆ โดยด้านการใช้ประโยชน์ได้คะแนนมากที่สุด รองลงมาคือ ความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความถูกต้องได้คะแนนรวมน้อยที่สุดโดยคะแนนรวมเฉลี่ยทั้งสี่ด้านเท่ากับ 9.23 คะแนนซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 7.3 คะแนนและคะแนนที่ได้จากการคำนวณค่าสถิติ Concordance ได้เท่ากับ 0.716 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 0.644 สถิติทดสอบ Cronbach's alpha ได้ค่าความเชื่อมั่นของผู้ทรงคุณวุฒิเท่ากับ 0.914 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (important research) คือ 0.9

การอภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่องกลยุทธ์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ขอเสนอการอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. สภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยที่เป็นอยู่ในปัจจุบันมีลักษณะอย่างไรจากการศึกษาพบว่าโรงเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีการวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับสูงซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่าโรงเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยมุ่งพัฒนาให้นักเรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่นมีวิถีทางอารมณ์มีกระบวนการคิดมีทักษะในการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมและมีความสุขมีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองครอบครัวสังคมและประเทศชาติโดยกำหนดเป้าหมายในการจัดกิจกรรมผู้เรียนคือ (1) ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายเกิดความรู้ความชำนาญทั้งวิชาการและวิชาชีพอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น (2) ผู้เรียน

ค้นพบความสนใจความถนัดและพัฒนาความสามารถพิเศษเฉพาะตัวมองเห็นช่องทางในการสร้างงานอาชีพในอนาคตได้เหมาะสมกับตนเอง (3) ผู้เรียนเห็นคุณค่าขององค์ความรู้ต่าง ๆ สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการพัฒนาตนเองและประกอบสัมมาอาชีพ (4) ผู้เรียนพัฒนาบุคลิกภาพเจตคติค่านิยมในการดำเนินชีวิตและเสริมสร้างศีลธรรมจริยธรรม (5) ผู้เรียนมีจิตสำนึกและทำประโยชน์เพื่อสังคมและประเทศชาติ (สุพพัชรา ชัมเจริญ, 2545, หน้า 4) นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ยังได้กำหนดแนวทางการศึกษาโดยยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมเทคโนโลยี ก่อให้เกิดผลดีและผลเสียต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของบุคคล ทำให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินชีวิตให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี มีความสุขบนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียงและยั่งยืน จึงทำให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้ถูกกำหนดโดยหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนใช้ความรู้ ทักษะและประสบการณ์จากการเรียนรู้ไปพัฒนาตนเองให้เกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อันจะนำไปสู่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แก่ รักชาติ ศาสน์กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่

อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทยและมีจิตสาธารณะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 7)

ในการวิจัยนี้ยังพบเพิ่มเติมอีกว่า โรงเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย มีการศึกษาวิเคราะห์ สำนวณ รวมทั้งการปรับปรุงสภาพปัญหาระหว่างการจัดกิจกรรม “เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์” มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์สามารถบูรณาการร่วมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดีในขณะเดียวกันกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมองเน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรมจริยธรรมจัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนคิดสร้างสรรค์ออกแบบกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหลากหลายรูปแบบเพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมในลักษณะจิตอาสา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ในขณะที่ผลการวิจัยอีกส่วนหนึ่งยังพบว่า กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่มีความพร้อมในการปฏิบัติน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก กิจกรรมแนะแนวจำเป็นต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะซึ่งบางโรงเรียนก็มีบุคลากรไม่เพียงพอนอกจากนี้กิจกรรมแนะแนวอาจจะยังขาดการสร้างสรรค์กิจกรรมให้เกิดความสนใจของนักเรียน รวมทั้งกิจกรรมที่ไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและโลก อย่างไรก็ตามการจัดกิจกรรมแนะแนวควรจัดควบคู่ทั้งในชั้นเรียนและบริการให้คำปรึกษานอกชั้นเรียน ซึ่งผู้บริหาร โรงเรียน และครูทุกคนในโรงเรียนต้องสามารถทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนได้โดยเฉพาะครูประจำชั้น ซึ่งจะต้องดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด ผู้บริหารจึงควรจัดให้มีการอบรมครูประจำการ เรื่องการแนะแนว และครูทุกคนควรศึกษาเรียนรู้เรื่องการแนะแนวให้เข้าใจชัดเจน เพื่อจะได้จัด

กิจกรรมและให้บริการแก่ผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง
เหมาะสม (ดวงกมล สีนเพ็ง, 2553, หน้า 112-113)

2. นักเรียนมีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองดีตาม
อุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดน
ภาคใต้ของประเทศไทยหรือไม่ อย่างไรก็ตามจากการศึกษา
พบว่า พฤติกรรมการเป็นพลเมืองดีของนักเรียนตาม
อุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดน
ภาคใต้ของประเทศไทย ของตัวแปรรวมทั้ง 5 ด้าน มี
ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยกว่า
คือ ด้านการมีความรักชาติ ศาสนาที่ตนนับถือ ทั้งนี้อาจ
เนื่องมาจากเรื่องของการรักชาติ ศาสนาที่ตนนับถือนั้นถูก
ปลูกฝังมาตั้งแต่กระบวนการของครอบครัวอยู่แล้ว เมื่อ
มาถึงโรงเรียนได้ทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชาติ ศาสนา
นักเรียนสามารถปฏิบัติได้มากยิ่งขึ้น ในขณะที่โรงเรียน
ระดับประถมศึกษาปลูกฝังให้ (1) เป็นพลเมืองดีของชาติ
พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ
และอธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง (2) ชำรง
ไว้ซึ่งความเป็นไทย พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น เข้าร่วม ส่งเสริม
สนับสนุนกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประรองคองที่เป็น
ประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม (3) ศรัทธา
ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา พฤติกรรมบ่งชี้
เช่น เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนเองนับถือ (ศาสนา
พุทธ) และปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ
และ (4) เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น มีส่วนร่วมหรือจัดกิจกรรมเกี่ยวกับ
สถาบันพระมหากษัตริย์ (สำนักวิชาการและมาตรฐาน
การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 5-6) ในขณะที่โรงเรียน
ประถมศึกษาได้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย
โดยมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนมีความรักชาติ ศาสนา และ
พระมหากษัตริย์ เช่น การจัดกิจกรรมตามหลักศาสนาที่
นักเรียนนับถือ การจัดกิจกรรมประกวดคำขวัญวันพ่อ
แห่งชาติ การจัดกิจกรรมทำความดีถวายในหลวง เป็นต้น

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนส่วนหนึ่งซึ่งมีผลต่อการ
แสดงออกถึงความรักในชาติ ศาสนาของนักเรียน

ผลการศึกษาอีกหนึ่งประเด็นที่น่าสนใจ
พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อ
การสื่อสารในกระบวนการเรียนรู้แบบสองภาษามี
คะแนนค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากในพื้นที่ชายแดน
ภาคใต้ส่วนใหญ่ นับถือศาสนาอิสลามเป็นอาณานิคมที่
มีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์นั้นคือเคยเป็นเขตแดนรัฐ
ปัตตานีที่มีอาณาเขตกว้างครอบคลุมเขตสามจังหวัดและ
สี่อำเภอในจังหวัดสงขลาต่อเนื่องไปถึงรัฐยะลันตันใน
มาเลเซียและเคยเป็นศูนย์กลางของความเจริญทางด้าน
เศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมก่อนที่จะมาอยู่ใต้การ
ปกครองของไทยสภาพดังกล่าวได้กลายเป็นสาเหตุหนึ่ง
ของปัญหาด้านการสื่อสาร (สุวิไล เปรมศรีรัตน์, 2551,
หน้า 7) ส่วนใหญ่วิถีชาวบ้านใช้ภาษามลายูสื่อสารใน
สังคมท้องถิ่น รวมทั้งวัฒนธรรมการสื่อสารโดยใช้ภาษา
มลายู (ดุสิต หวันเหลี่ยม, 2552, หน้า 6) จึงส่งผลให้
นักเรียนไทย-มุสลิม ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารใน
ชีวิตประจำวันน้อยกว่าการใช้ภาษามลายู ดังนั้นผู้วิจัย
เห็นว่าควรส่งเสริมการใช้ภาษามลายูในการจัดการ
เรียนการสอนให้กับนักเรียนไทย-พุทธ เพื่อเป็นการลด
ช่องว่างอันเป็นสาเหตุหนึ่งของปัญหาความไม่เข้าใจกัน
ระหว่างอัตลักษณ์พหุวัฒนธรรมวิถีพุทธและวิถีมุสลิม

3. กลยุทธ์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตาม
อุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดน
ภาคใต้ของประเทศไทยมีลักษณะอย่างไรจากผล
การศึกษาพบว่า ปัจจัยกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สามารถ
ทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองดีของนักเรียนใน
ภาพรวมได้ ได้แก่ ปัจจัยด้านกิจกรรมแนะแนว ปัจจัย
ด้านกิจกรรมนักเรียน และปัจจัยด้านกิจกรรมเพื่อสังคม
และสาธารณประโยชน์ ทั้งนี้ด้วยจุดประสงค์หลักของ
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้
กำหนดไว้ คือ มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ

พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายสติปัญญาอารมณ์และสังคมเสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรมจริยธรรมมีระเบียบวินัยปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคมสามารถจัดการตนเองได้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ใช้องค์ความรู้ทักษะและเจตคติ จากการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญได้แก่ความสามารถในการสื่อสารความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหาความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีซึ่งจะส่งผลในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 2-4) ดังนั้นการส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้น สามารถใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นเครื่องมือในการปลูกฝังความเป็นพลเมืองดีได้เช่นเดียวกัน

กลยุทธ์ที่ 1 การรักความเป็นไทยในสังคมพหุวัฒนธรรม : ให้นักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นในชุมชนของตนเอง และสามารถถ่ายทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นในชุมชนของตนเองสู่ผู้อื่นได้ โดยใช้กิจกรรมนักเรียนและกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ในการถ่ายทอดทั้งนี้ กลยุทธ์นี้จะช่วยพัฒนาให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเองอย่างลึกซึ้ง โดยนักเรียนจะสามารถถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของตนเองสู่ผู้อื่นได้ นักเรียนจะสามารถเข้าใจสังคมและเข้าใจความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมนอกจากนี้กลยุทธ์นี้จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักว่าประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลต่อวิถีชีวิตของแต่ละบุคคลอย่างไร โดยที่เป้าหมายของการศึกษาแบบพหุ

วัฒนธรรมตามระดับการพัฒนาการเรียนของทฤษฎีการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมของ Banks (1994, p. 58) ที่กล่าวไว้ 6 ระดับดังนี้ ระดับที่ 1 กลุ่มหลงวัฒนธรรมตนเองปฏิเสธวัฒนธรรมอื่นระดับที่ 2 กลุ่มหลงวัฒนธรรมอื่นปฏิเสธวัฒนธรรมตนเองระดับที่ 3 ยอมรับและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมตนเองระดับที่ 4 ยอมรับและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมตนเองและวัฒนธรรมอื่นระดับที่ 5 สะท้อนความหลากหลายทางวัฒนธรรมและแสดงออกถึงความเป็นของชาติของตนระดับที่ 6 สะท้อนความเป็นชาติของตนและมนุษย์โลก

กลยุทธ์ที่ 2 ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในกระบวนการเรียนรู้แบบ 2 ภาษา : ให้นักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในกระบวนการเรียนอย่างน้อยมากกว่า 3 ภาษา ได้แก่ ภาษาไทย ภาษามลายู และภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ในสังคมโลกปัจจุบันภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีความสำคัญมากในการติดต่อสื่อสาร โดยเฉพาะเมื่อประเทศไทยเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภาษาอังกฤษจึงเป็นเครื่องมืออันดับหนึ่งสำหรับพลเมืองอาเซียน ในการสื่อสารสร้างสัมพันธภาพสู่โลกกว้างของภูมิภาคอาเซียน อย่างไรก็ตามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยเป็นดินแดนที่มีอัตลักษณ์พิเศษด้านภาษาและวัฒนธรรมประชากรร้อยละ 83 พูดภาษามลายูถิ่น (สุวิไล เปรมศรีรัตน์, 2551, หน้า 7) ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ควรเพิ่มความรู้เกี่ยวกับภาษามลายูให้กับนักเรียนไทยพุทธ เพื่อให้การสื่อสารลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างวัฒนธรรมได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งกลยุทธ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจะเป็นส่วนหนึ่งในการลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างวัฒนธรรม และส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาสากลในการติดต่อสื่อสารกับโลกภายนอกได้อย่างสมบูรณ์

กลยุทธ์ที่ 3 ความเข้าใจประวัติศาสตร์ไทยในบริเวณดินแดนแหลมมลายู: นักเรียนระดับประถมศึกษา

ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทยในบริเวณดินแดนแหลมมาลายูที่เป็นประเทศไทยทั้งนี้บริเวณดินแดนแหลมมาลายูมีประวัติศาสตร์ยาวนานทั้งประวัติของชนพื้นเมือง ประวัติศาสตร์เผยแพร่ศาสนา ประวัติศาสตร์การรวบรวมดินแดนกับประเทศไทย เป็นต้น ดังนั้นเด็ก ๆ และเยาวชนควรได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับพลวัตของกลุ่มชาติพันธุ์ในการต่อสู้และปรับตัวต่อแรงกดดันต่าง ๆ ในสภาพความเป็นจริงของช่วงเวลาหนึ่ง ๆ โดยให้ความสนใจต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับ สิทธิ ความมีตัวตน และภูมิปัญญาของทุก ๆ กลุ่มชาติพันธุ์อย่างเท่าเทียมกันกลยุทธ์นี้จะส่งผลให้นักเรียนเข้าใจประวัติศาสตร์ในพื้นที่ของตนเอง เรียนรู้ที่จะยอมรับและกลมกลืนกับวัฒนธรรมที่หลากหลาย ส่งเสริมสันติภาพให้เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อไป

กลยุทธ์ที่ 4 การปฏิบัติตามหลักศาสนาเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ : นักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ เข้าใจความสำคัญของพิธีกรรมที่มีส่วนร่วมในพิธีกรรมต่าง ๆ ทางศาสนามากยิ่งขึ้นโดยใช้กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้ศาสนาหมายถึง หลักการอันถูกต้องและสอดคล้องกับกฎจักรวาลที่พระศาสดาค้นพบและสั่งสอนไว้ให้คนปฏิบัติตามเพื่อจะได้ดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุขในโลกนี้และเมื่อตายไปแล้วก็จะได้รับรู้อันเป็นที่นิรันดร์ (แสง จันทรงาม, 2545, หน้า 10) โรงเรียนต้องทำหน้าที่ในการส่งเสริมให้เกิดเรียนรู้ร่วมกันในเรื่องของ “ศาสนิกสัมพันธ์” และเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง “ศาสนาที่ตนนับถือ” เพื่อปลูกฝังให้สามารถนำไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความหลากหลายทางศาสนา โดยประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม

รองลงมาศาสนาพุทธ ดังนั้นโรงเรียนสามารถใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศาสนพิธี ศาสนสถาน ศาสดา เป็นต้น อย่างไรก็ตามกลยุทธ์นี้นักเรียนจะได้ซึมซับศีลธรรม จริยธรรม การปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีส่วนร่วมศาสนพิธี และพิธีกรรมทางศาสนามากยิ่งขึ้น

กลยุทธ์ที่ 5 การมีความรักชาติ ศาสนาที่ตนนับถืออย่างมีสติและสร้างสรรค์ : นักเรียนระดับประถมศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยมีความรักชาติ และศาสนาที่ตนนับถือโดยใช้กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียน กลยุทธ์นี้เป็นการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนสามารถแสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ มีความสามัคคีปรองดอง ภูมิใจ เชิดชูความเป็นชาติไทย ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือและแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552, หน้า 5-6) ซึ่งการสร้างค่านิยมร่วมที่ดีที่ถูกต้องเหมาะสมให้เกิดขึ้นสมาชิกในสังคมนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปลูกฝังกันตั้งแต่เด็ก ๆ

4. กลยุทธ์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยมีความเหมาะสมมีความเป็นไปได้ มีความถูกต้องและการนำไปใช้ประโยชน์ได้มากน้อยเพียงใดจากผลการประเมินกลยุทธ์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยพบว่า ด้านการใช้ประโยชน์ได้คะแนนมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากการกำหนดกลยุทธ์ดังกล่าวข้างต้นนั้นผู้วิจัยประยุกต์นำเอากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่โรงเรียนจัดอยู่แล้วในปัจจุบัน แต่อาจจะเพิ่มเติมเนื้อความเป็นพลเมืองดีตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้เข้าไปให้สอดคล้องกับการทำกิจกรรมของนักเรียน มุ่งเน้นให้

ชุมชนมีส่วนร่วมมากขึ้น มุ่งเน้นให้นักเรียนเริ่มต้นเรียนรู้จากชุมชนแล้วค่อยขยายไปสู่ชุมชนอื่น ๆ และสู่พื้นที่อื่น ๆ ตามลำดับขั้น การสร้างกลยุทธ์ของผู้วิจัยนั้นอยู่บนพื้นฐานองค์ประกอบของการสร้างกลยุทธ์ตามแนวคิดของ Wheelen and Hunger (2002, p. 9) ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ก่อนการจัดทำกลยุทธ์ ในขณะที่กลยุทธ์นั้นประกอบไปด้วยการกำหนดพันธกิจ การกำหนดวัตถุประสงค์ที่สามารถบรรลุผลสำเร็จได้ การพัฒนากลยุทธ์และการกำหนดนโยบายเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานการกำหนดกลยุทธ์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ครั้งนี้จะช่วยวางแนวทางในการส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนระดับประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (จินตนา บุญบงการ และณัฐพันธุ์ เจริญนันท์, 2549, หน้า 16) คือ สามารถช่วยจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนานักเรียนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของพื้นที่ (พิบูล ที่ปะปาล, 2551, หน้า 25)

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากผลการวิจัยข้างต้นผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อประโยชน์ในการนำผลการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ ดังนี้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดชายแดนใต้ ควรนำ กลยุทธ์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยที่สร้างขึ้นไปขยายผลในเชิงปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาความเป็นพลเมืองดีในสังคมพหุวัฒนธรรมต่อไป
2. รัฐบาลควรสนับสนุนให้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้สถานศึกษาระดับประถมศึกษามีความกระตือรือร้นที่จะใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในการพัฒนา

ความเป็นพลเมืองดีตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดนใต้ เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของชุมชนชายแดนภาคใต้ที่มีความหลากหลายในเชิงเชื้อชาติ และศาสนา

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติเพื่อประโยชน์ในการนำกลยุทธ์นี้ไปปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. สถานศึกษาระดับประถมศึกษาสามารถปรับกลยุทธ์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ให้สอดคล้องกับผู้เรียน สภาพแวดล้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
2. สถานศึกษาควรกำหนดนโยบายการส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ให้ชัดเจน และเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา รวมทั้งสามารถประยุกต์กลยุทธ์ แนวทางการดำเนินงาน และตัวชี้วัดการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามอุดมการณ์และนโยบายความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. เมื่อสถานศึกษานำกลยุทธ์ที่ 1 การรักความเป็นไทยในสังคมพหุวัฒนธรรม มาใช้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง ควรประชุมร่วมกันเพื่อวางแผนการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมนักเรียนและกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ก่อนเปิดภาคการศึกษา โดยมุ่งเน้นการทำกิจกรรมบูรณาการร่วมกันทุกระดับตั้งแต่ระดับประถมศึกษาที่ 1-6 และเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการติดต่อประสานงาน และเชิญวิทยากรท้องถิ่นเพื่อมาให้ความรู้กับนักเรียน
4. เมื่อสถานศึกษานำกลยุทธ์ที่ 2 ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในกระบวนการเรียนรู้แบบ 2 ภาษา มาใช้ ผู้บริหาร

สถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง ควรประชุมร่วมกันเพื่อวางแผนการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดหาครูผู้สอนภาษามาลาญ และครูที่มีความชำนาญในการสอนภาษาอังกฤษเข้ามาสอนเสริมในคาบกิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

5. เมื่อสถานศึกษานำกลยุทธ์ที่ 3 ความเข้าใจประวัติศาสตร์ไทยในบริเวณดินแดนแหลมมาลายูมาใช้ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง ควรประชุมร่วมกันเพื่อวางแผนการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมแนะแนว ผู้บริหารควรจัดหาวิทยากรท้องถิ่นมาร่วมบรรยาย และทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียน ในขณะที่เดียวกันผู้บริหารและครูควรร่วมกันแสวงหาแหล่งแหล่งวัฒนธรรมในท้องถิ่นเพื่อพานักเรียนไปทำกิจกรรมและทัศนศึกษา นอกจากนี้ควรเตรียมความพร้อมทางด้านเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ให้นักเรียนได้สืบค้นองค์ความรู้ที่นอกเหนือจากในพื้นที่ของตนเอง รวมทั้งแหล่งความรู้อื่น ๆ เช่น หนังสือ ภาพประวัติศาสตร์ต่าง ๆ ควรมีการจัดเตรียมไว้ในห้องสมุดให้พร้อมเพื่อส่งเสริมการค้นคว้าของนักเรียน

6. เมื่อสถานศึกษานำกลยุทธ์ที่ 4 การปฏิบัติตามหลักศาสนาเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ มาใช้ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง ควรประชุมร่วมกันเพื่อวางแผนการจัดการเรียนการสอนกิจกรรม

นักเรียนและกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจะต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักศาสนาอื่น ๆ เช่น ศาสนาอิสลาม โดยอาจจะขอความรู้ คำแนะนำจากผู้นำศาสนาในท้องถิ่น ผู้บริหารและครูควรติดต่อประสานงานขอความร่วมมือจากผู้นำศาสนา ให้เข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรมในโรงเรียน และขออนุญาตใช้สถานที่ทางศาสนาเพื่อให้นักเรียนต่างศาสนาได้มีโอกาสเข้าไปเรียนรู้พิธีกรรมต่าง ๆ อย่างถูกต้องตามหลักการของศาสนานั้น ๆ

7. เมื่อสถานศึกษานำกลยุทธ์ที่ 5 การมีความรักชาติ ศาสนาที่ตนนับถืออย่างมีสติและสร้างสรรค์มาใช้ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง ควรประชุมร่วมกันเพื่อวางแผนการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมนักเรียนและกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยเพิ่มเติมการบูรณาการร่วมกับรายวิชาอื่น ๆ



เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *แผนยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาในจังหวัดชายแดนใต้ พ.ศ. 2556-2559 ของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- คณะกรรมการ กนป. ด้านพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองดี. (2553). *ยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง พ.ศ. 2553 – 2561 ฉบับแก้ไขตามมติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (กนป.) ครั้งที่ 6 / 2553. วันศุกร์ที่ 19 พฤศจิกายน 2553 เวลา 13.30 น. ณ ห้องประชุมตึกสันติไมตรีหลังนอกทำเนียบรัฐบาล*.
- จินตนา บุญบงการ และณัฐพันธุ์ เขจรนันท์. (2549). *การจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic management)*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ดวงกมล สิ้นเพ็ง. (2553). *การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดุสิต หวันเหลี่ยม. (2552). *สังคมพหุวัฒนธรรมนครศรีธรรมราชกับมิติใหม่ของการพัฒนากรณี: สังคมพหุวัฒนธรรมอำเภอท่าศาลา. สารนครศรีธรรมราช, 37(4), 68-78.*
- ประสิทธิ์ รัตนมณี. (2550). *วัฒนธรรมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส)*. ผลงานวิจัยสถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เสนอต่อ สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม.
- พินุล ทีปะปาล. (2551). *การจัดการเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- ศักดิ์ชัย นิรัฐทวี. (2548). *การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์.
- ศิริชัย กาญจนวาลี, ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์, ดิเรก ศรีสุขโข. (2551). *การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพงษ์ จิตระดับและคณะ. (2556). *การพัฒนาสมรรถนะระบบที่ปรึกษาให้สภาเด็กและเยาวชนในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุภาพรรณ ชุ่มเจริญ. (2545). *การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน*. กรุงเทพฯ: ประสานมิตร.

สุวิไล เปรมศรีรัตน์. (2551). การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อกรณีการจัดการศึกษาแบบทวิภาษา (ภาษาไทย-มลายูถิ่น) ในโรงเรียนเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่*, 1(1), กันยายน-ตุลาคม 2551.

แสง จันทรงาม. (2545). *ศาสนศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

References

- Academic and Educational Standards Office of the Basic Education. Ministry of Education. (2009). *Development measurement and evaluation of desirable characteristics. According to the core curriculum for basic education act 2551*. Bangkok: Chumnumsahakornkarnkasat of Thailand. (in Thai)
- A subcommittee of the year. The development of education in order to be a good citizen. (2010). *Strategic development of education for the citizenry of 2553 - 2561 as amended by the resolutions of the board of education reform policy in the second decade (EA application.) No. 6/2553*. Friday, November 19, 2553 at 13.30 hrs, At the Santi Maitri Building, Government House after.
- Banks, J. A. (1994). *An Introduction to multicultural education*. Boston: Allyn and Bacon.
- Boonbongkarn, J. & Kajornnun, N. (2009). *Strategic management*. Bangkok: Se Ed. (in Thai)
- Janyarm, S. (2002). *Theology*. Bangkok: Thaiwattanapanit. (in Thai)
- Jitradub, S. etal. (2013). *Competency development system advisory council for children and youth in Canada*. Bangkok: Office of Child Welfare and Protection of Underprivileged Youth and the Elderly. Ministry of Social Development and Human Security. (in Thai)
- Karnjanawase, S., Pitayanon, T. & Srisukho, D. (2008). *The use of appropriate statistical research* (5th ed.). Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)
- Ministry of Education. (2008). *Core curriculum for basic education Act 2008*. Bangkok: Chumnumsahakornkarnkasat of Thailand. (in Thai)
- Ministry of Education. (2010). *The activities of the group as a core curriculum of Basic Education Act 2008*. Bangkok: Chumnumsahakornkarnkasat of Thailand. (in Thai)
- Ministry of Education. (2012). *Education development strategic plan 2556-2559 in the southern provinces of the Ministry of Education*. Bangkok: np. (in Thai)
- Niruntawee, S. (2005). *Learning to develop students to become good citizens*. Bangkok: Pimdeekarnpim. (in Thai)
- Pamsrirat, S. (2008). The teaching languages and dialects using Thailand as a case management bilingual education. (Thailand language - Malay) in the school district, the four southern provinces. *Journal of Spatial Development*, 1(1), 38. (in Thai)

- Rattanamane, P. (2011). *Culture in the three southern border provinces (Pattani, Yala and Narathiwat)*. Research Institute of Culture Kallayaniwatthana. University PSU Submitted to the Office of Literature and History Department of the Ministry of Culture. (in Thai)
- Simjaroen, S. (2002). *The activities of the students*. Bangkok: Prasanmit. (in Thai)
- Sinpang, D. (2010). *Efforts to develop the students learning the curriculum focuses on learner-centered group learning, social studies, religion and culture*. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)
- Teepapan, P. (2008). *Strategic management*. Bangkok: Amornkarnpim. (in Thai)
- Wanlam, D. (2009). Nakhon multicultural society with a new dimension of development cases: A multicultural society Tha Sala District. *Nakhon Si Thammarat*, 37(4), 68-78. (in Thai)
- Wheelen, T. L. & David, J. H. (2002). *Strategic management and business policy*. New Jersey: Prentice-Hall.

